

Notă Informativă

Titlul cu privire la plata impozitelor din Declarația Drepturilor IMM-ilor presupune că antreprenorii au dreptul:

Art 1. Să plătească impozite în conformitate cu legislația Republicii Moldova și să beneficieze de servicii publice de calitate, oferite de funcționari profesioniști și cu o atitudine corectă față de reprezentanții mediului de afaceri.

Art 2. Să activeze într-un regim fiscal și într-un mediu ce încurajează dezvoltarea și concurența loială.

Prin Nota Informativă de mai jos vom da răspunsuri la câteva întrebări esențiale în ceea ce privește reglementarea acestui drept.

1. Acest drept este reglementat în legislația națională?

Conform Articolului 132 din Constituția Republicii Moldova, impozitele, taxele și orice venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raioanelor, orașelor și satelor se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective.

Codul Fiscal al Republicii Moldova definește Impozitul ca fiind o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

Sistemul impozitelor și taxelor de stat include:

- a) impozitul pe venit;
- b) taxa pe valoarea adăugată;
- c) accizele;
- d) impozitul privat;
- e) taxa vamală;
- f) taxele rutiere;
- g) impozitul pe avere;
- h) impozitul unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației.

Sistemul impozitelor și taxelor locale include:

- a) impozitul pe bunurile imobiliare;
- a¹) impozitul privat;
- b) taxele pentru resursele naturale;
- c) taxa pentru amenajarea teritoriului;
- d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);
- f) taxa de aplicare a simbolicii locale;
- g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;
- h) taxa de piață;

- i) taxa pentru cazare;
- j) taxa balneară;
- k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orășenești și satești (comunale);
- l) taxa pentru parcare;
- m) taxa de la posesorii de câini;
- p) taxa pentru parcaj;
- r) taxa pentru salubritate;
- s) taxa pentru dispozitivele publicitare.

Vom analiza minuțios inclusiv textul Articolului 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului, Codul Fiscal al Republicii Moldova care între altele stabilește următoarele drepturi principale ale contribuabilului:

- a) să obțină pe gratis de la Serviciul Fiscal de Stat și serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale **informații despre impozitele și taxele în vigoare**, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora;
- b) să se bucure de o **atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora**;
- c) să-și reprezinte interesele în organele cu atribuții de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;
- d) să direcționeze anual un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art.15² dacă nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare;
- e) **să obțină amânarea, eșalonarea**, trecerea în cont a impozitelor în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- e¹) să solicite și să obțină de la Serviciul Fiscal de Stat soluția fiscală individuală anticipată în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- f) **să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor**;
- g) **să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora**;
- h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;
- i) să beneficieze de facilitățile fiscale, la care are dreptul conform legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite.

Aspecte reglementate parțial de legislația fiscală dar care sunt considerate de mediul de afaceri esențiale și care ar veni să contribuie substanțial întru fortificarea relației societăților comerciale versus autoritățile de stat:

- ♦ Deservire competentă și profesionistă și acordare de ajutor în cadrul onorării obligațiilor fiscale – vom sublinia necesitatea reglementării exprese a acestui drept dar și aplicarea de facto a prezentei abordări. Transparența și deschiderea autorităților în relația cu întreprinderile mici și mijlocii reprezintă o necesitate urgentă și utilă, deoarece sectorul de afaceri, plătind impozite și taxe către bugetul național are așteptarea să beneficieze de servicii publice de calitate, oferite de funcționari profesioniști.
- ♦ Confidențialitatea informației și respectarea secretului fiscal;

- ♦ Primirea explicațiilor pe marginea deciziilor Serviciului Fiscal de Stat;
- ♦ Dezacordul și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor Serviciului Fiscal de Stat sau ale funcționarilor fiscali;
- ♦ Absolvirea de răspundere pentru încălcarea fiscală (pentru companiile de bună credință) în fază incipientă de înființare/construcție a unei întreprinderi etc.

2. Cum pot să-mi revendic acest drept?

Dreptul de a contesta anumite fapte/decizii ale organelor fiscale este un drept consacrat expres în textul art. 8, lit.g care prevede printre alte drepturi ale contribuabililor și dreptul să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora, dar și reglementări specifice vom identifica și în textul **articolului 269, Cod Fiscal care statuează asupra faptului că orice** Contestație împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal se depune la Serviciul Fiscal de Stat și se examinează de către acesta iar în cazul unui dezacord cu decizia pe care Serviciul Fiscal de Stat a emis-o pe marginea contestației, contribuabilul este în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă.

Legiuitorul a stabilit și un termen de examinare a contestației adresate Serviciului Fiscal de Stat și anume: **30 de zile calendaristice din data primirii**, cu excepția cazurilor în care conducerea ei emite o decizie cu privire la prelungirea acestui termen, fapt despre care este înștiințat contribuabilul. **Timpul cu care se prelungește termenul nu va depăși 30 de zile calendaristice.** După examinarea contestației, conducerea Serviciului Fiscal de Stat emite o **decizie pe marginea contestației**, un exemplar al căreia se înmânează sau se expediază, recomandat, contribuabilului în decurs de **3 zile lucrătoare după emiterea deciziei**.

Esențial este a puncta că orice contestație îndreptată împotriva Serviciului Fiscal de Stat va putea comporta două direcții: împotriva unei decizii emise de organul fiscal sau împotriva acțiunii/inacțiunii funcționarului fiscal.

Codul Fiscal a reglementat următoarele soluții pe marginea contestațiilor în dependență de cele două direcții.

Pe marginea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat poate fi emisă una din următoarele decizii privind:

- a) respingerea contestației și menținerea deciziei contestate;
- b) satisfacerea parțială a contestației și modificarea deciziei contestate;
- c) satisfacerea contestației și anularea deciziei contestate;
- d) suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat.

Pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal poate fi emisă o decizie privind respingerea contestației sau privind **tragerea la răspundere a funcționarului fiscal în conformitate cu legislația, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acțiunea funcționarului fiscal.**

Decizia Serviciului Fiscal de Stat și acțiunile funcționarilor fiscali pot fi atacate, în modul stabilit de legislație, și în instanța judecătorească.

3. Bune practici internaționale cu referire la acest drept;

O noutate în domeniul fiscal din România este prezentarea Declarației Unice, care înlocuiește alte 7 formulare, similar IPC18 în Republica Moldova

4. Cum putem influența autoritățile responsabile?

O cale extrem de eficientă în vederea consolidării eforturilor comune ale societăților comerciale pentru a sensibiliza autoritățile statului cu privire la o problemă, reprezintă asocierea acestora. Întreprinderile care au viziuni comune și se împiedică de aceleași lacune legislative sau întâmpină bariere similare în relația cu autoritățile, au posibilitatea să își consolideze eforturile și să solicite imperativ respectarea drepturilor lor de către autoritățile responsabile. Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova este o organizație non-guvernamentală care a fost fondată pentru a consolida și uni eforturile întreprinderilor mici și mijlocii din Moldova, având drept scop primordial dezvoltarea sectorului de afaceri dar și sensibilizarea autorităților statului.